

LÊNIN

TOÀN TẬP

THỦ TIÊU CHỦ NGHĨA THỦ TIÊU

BÀN VỀ PHẢI ỦNG HỘ CHỦ NGHĨA
TRIỆU HỜI VÀ THUYẾT TẠO THẦN

Ý NGHĨA LỊCH SỬ CỦA CUỘC ĐẤU TRANH
NỘI BỘ ĐẢNG Ở NGA

19

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

19

(Tháng Sáu 1909 - tháng Mười 1910)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân ta phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Ilích Lenin (22-4-1870 -- 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý **V. I. Lenin - Toàn tập** gồm 55 tập và hai tập tra cứu.

Bộ sách **V. I. Lenin - Toàn tập** ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ **V. I. Lenin - Toàn tập**, tiếng Việt, do nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, xuất bản vào những năm 70 - 80 thế kỷ XX.

* * *

Tập 19 của Bộ sách **V. I. Lenin - Toàn tập** bao gồm các tác phẩm được V.I. Lenin viết trong khoảng thời gian từ tháng

Sáu 1909 đến tháng Mười 1910. Đây là tập cuối cùng trong số những tập gồm các tác phẩm được Lênin viết vào thời kỳ thế lực phản động Xtô-lư-pin thống trị.

Nội dung những tác phẩm trong tập này đều thấm nhuần niềm tin sâu sắc vào thắng lợi của cuộc đấu tranh nhằm duy trì và củng cố đảng, Lênin đặt niềm tin này trên cơ sở là những tầng lớp công nhân tiên tiến đã hấp thụ được và thấm nhuần kinh nghiệm cuộc cách mạng Nga lần thứ nhất, cho nên họ đã trở nên già dặn hơn, đoàn kết hơn và có tổ chức hơn; còn từ trong hàng ngũ vô sản thì đã xuất hiện những điều đảm bảo chắc chắn cho những thắng lợi tương lai của sự nghiệp cách mạng là sự xuất hiện nhân vật công nhân cách mạng kiểu mới.

Trên cơ sở tổng kết một cách khoa học kinh nghiệm cuộc cách mạng Nga lần thứ nhất, Lênin đã rút ra những kết luận có ý nghĩa to lớn đối việc lãnh đạo có kết quả tất cả các hình thức đấu tranh cách mạng của giai cấp công nhân. Các tác phẩm in trong tập này đã phản ánh cuộc đấu tranh của Lênin chống lại chủ nghĩa cơ hội và chủ nghĩa xét lại trong phong trào công nhân quốc tế.

Nội dung chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lênin; Chú thích bằng chữ số Ả-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 11 - 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 19 trong V. I. Lê-nin Toàn tập gồm những tác phẩm viết từ tháng Sáu 1909 đến tháng Mười 1910. Đây là tập cuối cùng trong số những tập gồm các tác phẩm được Lê-nin viết vào thời kỳ thế lực phản động Xtô-lư-pin thống trị.

Lê-nin coi thời kỳ thế lực phản động thống trị như là thời kỳ ở giữa hai cuộc cách mạng, thời kỳ quá độ giữa hai làn sóng cách mạng. Thực tế đã hoàn toàn xác nhận sự đánh giá đó của Lê-nin về giai đoạn lịch sử ấy và về triển vọng phát triển của cách mạng. Ngay từ 1909, người ta đã thấy biểu hiện những dấu hiệu đầu tiên về sự phá sản của chính sách Xtô-lư-pin. Cuối năm 1909, Lê-nin viết rằng “*tạm thời Xtô-lư-pin chỉ làm cho tình hình cũ thêm rối ren, gay gắt hơn, chứ không tạo ra được một tình hình mới*” (xem tập này, tr. 180). Một năm sau, Người chỉ ra rằng bất chấp những cố gắng của Xtô-lư-pin và của Đu-ma địa chủ muốn ngăn cản bước phát triển của các lực lượng cách mạng, một cuộc khủng hoảng cách mạng mới vẫn chín muồi ở trong nước. Cuộc đấu tranh giai cấp ở nông thôn đã trở nên gay gắt. Phong trào công nhân lại bước vào cao trào cùng với sự hưng thịnh đã đến trong công nghiệp để thay cho thời kỳ đình trệ trầm trọng kéo dài đến tận năm 1909. Những cuộc bãi công nổ ra hồi mùa hè 1910 đã cho thấy rằng giai cấp vô sản đang tập hợp lực lượng và đang chuyển sang tấn công.

Nhiệm vụ quan trọng nhất của thời kỳ này là củng cố đảng mác-xít của giai cấp công nhân, chuẩn bị quân chúng cho một cao trào cách mạng mới. Các vấn đề duy trì và tăng cường Đảng dân chủ - xã hội bất hợp pháp, mở rộng ảnh hưởng của nó vào quân chúng, chiếm vị trí trung tâm trong các tác phẩm của Lê-nin in trong tập này.

Trong những năm thế lực phản động thống trị, chính phủ Nga hoàng và giai cấp tư sản phản cách mạng đã làm tất cả để tiêu diệt đảng công nhân cách mạng mà chúng căm thù, một đảng đã lấy hoạt động của mình để chứng minh sự trung thành với những di huấn của cách mạng. Bọn thủ tiêu đã tiến hành một cuộc đấu tranh quyết liệt chống lại đảng mác-xít cách mạng bất hợp pháp. Trong các bài “Những phần tử thủ tiêu bị vạch mặt”, “Những thủ đoạn của phái thủ tiêu và những nhiệm vụ đảng của những người Bôn-sê-vích”, “Báo “Tiếng nói người dân chủ - xã hội” và Tsê-rê-va-nin”, ““Tiếng nói” của phái thủ tiêu chống đảng”, “Bút ký của một nhà chính luận”, Lê-nin đã nhận định chủ nghĩa thủ tiêu là một hiện tượng xã hội sâu sắc, có liên quan khăng khít đến tư tưởng phản cách mạng của giai cấp tư sản tự do chủ nghĩa và với tình trạng suy sụp trong giai cấp tiểu tư sản dân chủ. Lê-nin vạch ra rằng cơ sở tư tưởng của chủ nghĩa thủ tiêu là quan điểm men-sê-vích, cơ hội chủ nghĩa, trước hết là sự phủ nhận địa vị bá quyền lãnh đạo của giai cấp vô sản trong cách mạng dân chủ - tư sản, phủ nhận sự liên minh giữa giai cấp vô sản với nông dân. Nhận định tính chất đặc thù của bối cảnh thời kỳ ấy, Lê-nin nói rằng đối chọi lại với đảng, người ta thấy như thể hình thành nên một mặt trận thống nhất của kẻ thù — từ Xtô-lư-pin và bọn tự do chủ nghĩa phản cách mạng đến bọn thủ tiêu.

Mối nguy cơ to lớn đối với đảng là chủ nghĩa thủ tiêu “cánh tả” — chủ nghĩa triệu hồi và chủ nghĩa tối hậu thư, mà thứ chủ nghĩa thủ tiêu “cánh tả” này thì chỉ khác chủ nghĩa thủ tiêu cánh hữu bởi những phương pháp phá hoại

đảng và bởi sự nguy trang chủ nghĩa thủ tiêu của nó bằng những câu cách mạng cực đoan. Phái triệu hồi - tối hậu thư không hạn chế ở việc đả kích sách lược của những người bôn-sê-vích; thủ lĩnh của họ là A. Bô-gđa-nốp đã mở cuộc tiến quân vào những nguyên lý triết học và lý luận của chủ nghĩa Mác, mưu toan thay thế chủ nghĩa duy vật biện chứng bằng thứ triết học duy tâm phản động — chủ nghĩa Ma-khơ, một biến dạng của chủ nghĩa duy tâm chủ quan. Một bộ phận những người ủng hộ nó bị lôi cuốn vào thuyết tạo thần, những người này coi chủ nghĩa xã hội khoa học như một thứ tôn giáo mới. Chủ nghĩa Ma-khơ và thuyết tạo thần đã tước vũ khí giai cấp công nhân về mặt tinh thần, làm cho giai cấp công nhân xa rời những nhiệm vụ hàng đầu là chuẩn bị và tập hợp lực lượng để triển khai cuộc đấu tranh cách mạng.

Lê-nin và những người bôn-sê-vích đã tiến hành cuộc đấu tranh trên hai mặt trận: chống bọn thủ tiêu từ phía hữu là những kẻ địch trực tiếp của đảng, và chống bọn thủ tiêu “từ phía tả” là phái triệu hồi và phái tối hậu thư, “những kẻ thù giấu mặt” của Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga. Một cuộc đấu tranh không điều hoà đã diễn ra nhằm chống lại những sự xuyên tạc của bọn cơ hội chủ nghĩa và bọn xét lại đối với chủ nghĩa Mác cách mạng, cũng như chống chủ nghĩa giáo điều và chủ nghĩa bè phái. Trong các tác phẩm bàn về cuộc đấu tranh trong nội bộ đảng, Lê-nin nhấn mạnh rằng cuộc đấu tranh trên hai mặt trận là quy luật của sự nghiệp xây dựng và củng cố đảng công nhân mác-xít, của việc thực hiện đường lối cách mạng đúng đắn.

Mở đầu tập này là các tài liệu nói về Hội nghị ban biên tập mở rộng của báo “Người vô sản” được tiến hành hồi tháng Sáu 1909. Các tài liệu này phản ánh rất rõ cuộc đấu tranh của Lê-nin chống chủ nghĩa thủ tiêu “cánh tả” ở trong đảng. Xét về nội dung thì các bài có liên quan chặt chẽ với các tài liệu ấy là các bài được viết sau cuộc Hội nghị ấy: